

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
НАПНУ Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Національний університет
«Львівська політехніка»
Інститут права, психології та інноваційної освіти,
кафедра педагогіки та інноваційної освіти
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Черкаський національний університет ім.Б.Хмельницького**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ І
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ В ОСВІТНЬОМУ ТА НАУКОВОМУ
ПРОСТОРІ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

4 листопада 2022 року

МУКАЧЕВО

УДК 373.2(063)

А 43

Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі : збірник тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 4 листопада 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.І.Бондар (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : МДУ, 2022. – 319 с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол №9 від «21» листопада 2022 р.)**

Рецензенти:

Фізеші О.Й. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету.

Атрощенко Т.О. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету.

У збірнику вміщено тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі». Учасники конференції розкривають проблеми педагогічної освіти та розвитку особистості, використання новітніх технологій та інновацій в освіті, виховання особистості в контексті сучасної освітньої парадигми, особливості психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців до реалізації завдань компетентнісного підходу в освітньому процесі, дидактико-методичного супроводу компетентнісно орієнтованого навчання у початковій школі, сучасного стану та перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні, теорії і практики управління освітою, історії педагогіки.

Видання призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, працівників системи освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Редакційна колегія:

Бондар Т.І. – д. пед. наук, професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту.

Добош Олена Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Пинзеник Олена Мафтеївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Фендик Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Швардак Маріанна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

ЗМІСТ
РОЗДІЛ 1

ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ

<i>Михайло Барко</i>	11
РОЗВИТОК САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ У ДРУГОМУ КЛАСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
<i>Наталія Башавець, Ірина Баранова</i>	14
ВПРОВАДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	
<i>Любов Біган, Маріанна Горват</i>	18
АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ІДЕЙ ТОЛЕРАНТНОСТІ В ДИСКУРСІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
<i>Любомир Брижак</i>	23
ЗМІСТ ТЕРМІНОПОНЯТТЯ «НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»	
<i>Мирослава Газдик</i>	26
ЗНАЧИМІСТЬ ПРАКТИЧНО-ДІЯЛЬНІСНОГО КОМПОНЕНТА У СФОРМОВАНOSTІ ГОТОВНОСТІ ДО МАЙБУТНІХ ОПЕРАТОРІВ З ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Любов Дольнікова</i>	31
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРАКТУВАННЯ ВІДМІННОСТЕЙ ПРОЦЕСІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ ТА ОПАНУВАННЯ ВМІНЬ	
<i>Федір Загура, Наталія Муқан</i>	34
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»	
<i>Людмила Керенович, Марія Кузьма-Качур,</i>	37
СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА СПОСТЕРЕЖЛИВІСТЬ ЯК ПЕДАГОГІЧНІ КАТЕГОРІЇ	
<i>Мирослава Кохан, Марія Кузьма-Качур,</i>	40
САМОКОНТРОЛЬ ТА ЕТАПИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
<i>Крістіан Луца</i>	42
РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
<i>Аліна Мотря, Наталія Лалак</i>	45
ФОРМУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	
<i>Діана Синичка, Маріанна Горват</i>	50
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
<i>Іванна Скоблей, Марія Кузьма-Качур</i>	55
ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ: СУТНІСНА	

ХАРАКТЕРИСТИКА

РОЗДІЛ 2 НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

<i>Олена Бобирєва</i>	58
МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ У ФОРМУВАННІ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	
<i>Тімеа Гонак, Марія Кузьма-Качур</i>	62
МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
<i>Наталка Лібак</i>	64
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Катерина Мовчан, Ніколетта-Єлізавета Будяненко</i>	67
БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	
<i>Діана Олексій, Любов Фенчак</i>	69
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	
<i>Володимир Орбан</i>	72
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЦИФРОВИХ СИСТЕМ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	
<i>Ганна Побірченк, Олександра Побірченко</i>	77
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З МАТЕМАТИКИ В ОБ'ЄДНАНИХ АРАБСЬКИХ ЕМІРАТАХ	
<i>Марія Фенчак, Любов Фенчак</i>	79
ОНЛАЙН – ПАРТНЕРСТВО З БАТЬКАМИ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЯК ВИМОГА СУЧАСНОСТІ	
<i>Артем Чуйков, Тетяна Курінна</i>	83
ВІРТУАЛЬНА ДОШКА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	
<i>Юліанна Юхта</i>	88
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ	
<i>Михайло Яцура</i>	91
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА	

РОЗДІЛ 3
ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ
СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ

<i>Сергій Пішун</i>	95
АКСЮЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ВЕКТОР У РЕАЛІЗАЦІЇ	
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	

РОЗДІЛ 4

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ КОМПЕТЕНТІСНОГО
ПІДХОДУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

<i>Тетяна Атрощенко, Оксана Попович</i>	97
ХАРАКТЕРИСТИКА ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК	
ІНДИКАТОРА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ	
ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Олена Добош</i>	101
ДИСЦИПЛІНА «МЕТОДИЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДАХ	
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ» В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ	
ФАХІВЦІВ ЗДО	
<i>Галина Гудачок</i>	104
ФОРМУВАННЯ ПРОГНОСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
<i>Наталія Ільканич, Мирослава Томашевська</i>	106
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ	
ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Вікторія Качмар, Надія Брижак</i>	109
ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
<i>Антоніна Микуліна</i>	112
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО САМОСТІЙНОЮ	
РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ	
<i>Андрея Молнар-Чатлош</i>	117
ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	
У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УГОРЩИНИ	
<i>Ілона Фегер, Мирослава Томашевська</i>	120
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	
МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ У ЗАКЛАДАХ ВИШОЇ ОСВІТИ	
<i>Оксана Фенцик</i>	125
АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ	
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	
<i>Оксана Фенцик, Зореслава Станинець</i>	128
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО	
ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ	

У ПОЧАТКОВІ ШКОЛІ: УКРАЇНСЬКА

<i>Сергій Юшин</i>	132
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКА ЯК ПЕРЕДУМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ЙОГО КАР'ЄРНИХ ПРАГНЕНЬ	
РОЗДІЛ 5	
ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
<i>Доменіка Кирлик</i>	137
ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	
<i>Катерина Резнікова</i>	139
ЛІТЕРАТУРНА САМООСВІТА: ЧИТАННЯ ЯК ВИХОВАННЯ ДУХОВНОСТІ СУЧАСНОЇ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА БАЗОВОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ	
<i>Людмила Ющик</i>	142
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	
РОЗДІЛ 6	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	
<i>Христина Барна</i>	146
ВИКОРИСТАННЯ АРТИКУЛЯЦІЙНОЇ ГІМНАСТИКИ У ПОДОЛАННІ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ	
<i>Клавдія Джеджер, Оксана Грищенко</i>	149
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ	
<i>Вікторія Іванова, Вікторія Деяк</i>	153
ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ ТА ТЛУМАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	
<i>Вікторія Іванова, Тетяна Муха</i>	156
ФОРМУВАННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	
<i>Оксана Кас'яненко, Вікторія Данчо, Юлія Ладжун</i>	161
ВИХОВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ЯК ПРОБЛЕМА ДОШКІЛЬНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ	
<i>Оксана Кас'яненко, Єлена Одошевська</i>	165
ФОРМУВАННЯ У СУСПІЛЬСТВА ТОЛЕРАНТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ОСІБ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ	

РОЗДІЛ 6
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

УДК 376.016:81'342.2:613.71-056.264(043.2)

Христина Барна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти
педагогічного факультету
Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ АРТИКУЛЯЦІЙНОЇ ГІМНАСТИКИ У
ПОДОЛАННІ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ

Правильне мовлення - найважливіша умова всебічного повноцінного розвитку дітей. Чим багатше і правильніше у дитини мовлення, тим легше їй висловлювати свої думки, тим ширше її можливості в пізнанні навколишньої дійсності, набагато змістовніші і повноцінніші стосунки з однолітками і дорослими, тим активніше здійснюється її психічний розвиток. Будь-яке порушення мовлення в тій чи іншій мірі може відбитися на діяльності і поведінці дитини. Діти, погано говорять, починаючи усвідомлювати свій недолік, стають мовчазними, сором'язливими, нерішучими. Особливо важливе значення має правильна, чітка вимова дітьми звуків і слів в період навчання грамоті, так як письмове мовлення формується на основі усного, і недоліки усного мовлення можуть привести до неуспішності [1].

Робота з розвитку основних рухів органів артикуляційного апарату, на початковому етапі, проводиться в формі артикуляційної гімнастики для розвитку, уточнення та вдосконалення основних рухів органів мовлення. Артикуляційна гімнастика включає вправи як для тренування рухливості і переключення органів, відпрацювання певних положень губ, язика, правильної вимови всіх звуків, так і для кожного звуку тієї чи іншої групи. При підборі вправ для артикуляційної гімнастики слід передбачати ті рухи і положення органів артикуляційного апарату, в результаті яких утворюються звуки.

Всю систему артикуляційної гімнастики поділяють на два види вправ: статичні і динамічні. Статичні вправи («Лопатка», «Пташенята», «Чашечка»,

«Голочка», «Трубочка») спрямовані на утримання артикуляційної пози протягом 6 - 10 секунд. Динамічні вправи («Конячка», «Грибок», «Гойдалки», «Смачне варення», «Змійка», «Годинник», «Маятник», «Котушка», «Маляр») вимагають ритмічного повторення 6-8 разів, координації, переключення.

Самим рухомим органом є язик. Найбільш рухливі його частини це - передня частина та кінчик язика, бокові краї передньої і середньої частин язика, від їх роботи залежить якість звуків. Тому в артикуляційну гімнастику входять вправи, у процесі яких виробляються такі положення кінчика язика:

а) опущений за нижні зуби - «почистимо зуби»,

б) піднятий вгору - «маляр», «грибок», «гармошка». Після того як кожне положення буде відпрацьовано, дається вправа на переключення з одного положення на інше - «гойдалка». Середня частина язика найбільш обмежена в своїх рухах. Для вироблення підйому середньої частини спинки язика виконують вправу «кицька сердиться». Відпрацювання рухів для задньої частини язика служать вправи «пароплав гуде», «хованки». Бічні краї язика можуть притискатися до внутрішньої поверхні корінних зубів і не пропускати з боків струмінь повітря (і, е, с, з, ж, ч, щ); можуть опускатися і пропускати струмінь повітря убік (л); язик може звужуватися (о, у).

В світі звуків так само відіграє роль рухливість губ, вони можуть витягатися в трубочку (у), заокруглюватись (о), оголювати передні зуби (і, с, з, ц, та ін), злегка висуватись вперед (ш, ж). Але найбільшу рухливість має нижня губа, утворюючи щілину, наближаючись до верхніх передніх зубів (ф, в), змикається з верхньою губою (п, б, м). Нижня щелепа може опускатися, утворюючи носові звуки і підніматися, утворюючи ротові звуки [3].

Цілеспрямовані вправи допомагають підготувати артикуляційний апарат дитини до правильного промовляння потрібних звуків. Ці вправи підбираються, виходячи з правильної артикуляції звуку, тому їх краще об'єднувати в комплекси. Кожен комплекс готує певні рухи і положення губ, язика, виробляє правильний повітряний струмінь, тобто все те, що необхідно для правильного утворення звуку.

Артикуляційну гімнастику слід завжди починати з відпрацювання основних рухів і положень губ, язика, необхідних для чіткої, правильної вимови всіх звуків.

Проводиться артикуляційна гімнастика щодня, щоб вироблені у дітей рухові навички закріплювалися, ставали міцнішими. Не слід пропонувати дітям більше 2-3 вправ [2].

При відборі матеріалу для артикуляційної гімнастики, необхідно дотримуватися певної послідовності, треба йти від простих вправ до більш складних. Проводяться вправи емоційно, в ігровій формі. Вправи виконуються сидячи перед дзеркалом, діти повинні бачити обличчя педагога і своє обличчя. З виконуваних вправ, новою може бути тільки одна, інші даються для повторення і закріплення. Якщо дитина виконує вправу недостатньо добре, нові вправи не вводяться, а відпрацьовується пройдений матеріал. Для закріплення придумуються нові ігрові прийоми.

Не можна проводити артикуляційну гімнастику, не бачачи, як виконує вправи кожна дитина. Формування артикуляційних рухів здійснюється довільно й усвідомлено: дитина вчиться проводити їх і контролювати правильність виконання. Необхідні рухи формуються по зоровому наслідуванню: педагог розповідає про майбутні вправи; показує їх виконання - правильну артикуляцію звуку; пояснює, які рухи слід зробити, пропонує повторити. У результаті декількох проб, супроводжуваних зоровим контролем, дитина домагається потрібної пози. Якщо дитина потребує допомоги, то педагог допомагає дитині шпателем або зондом. Педагог стежить за якістю виконуваних рухів: точністю і правильністю, плавністю, достатнім обсягом руху, темпом виконання, стійкістю, швидким переключенням з одного руху на інший, симетричністю, наявністю зайвих рухів. Не всі діти одночасно опановують рухові навички, тому необхідний індивідуальний підхід і дається завдання батькам відпрацювати ці рухи вдома. В іншому випадку артикуляційна гімнастика не досягає своєї мети. Артикуляція вважається засвоєною, якщо вона виконується безпомилково і не потребує зорового

контролю.

Отже, при утворенні різних звуків кожен орган займає певне положення. У мовленні звуки вимовляються не ізольовано, а один за іншим, тому органи артикуляційного апарату повинні швидко змінювати своє положення. Чіткої вимови звуків, слів, фраз можна домогтися, якщо органи артикуляційного апарату будуть досить рухливі, а робота їх скоординована.

Список використаних джерел:

1. Барищук Г.С. Мова наших дітей. Виправлення порушень звуковимови у дітей: Навчальний посібник.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2004.-64с.
2. Логопедія. Підручник / За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 672 с.
3. Савченко М.А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей.- 3-є видання, доповнене. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 160 с.
- 4.Український дефектологічний словник . / За ред. В. І. Бондаря . – К.: Милосердя України, 2001. – 210 с.

УДК 373.2

Клавдія Джеджера,

кандидат педагогічних наук, доцент

Оксана Грищенко,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 012 Дошкільна освіта,

Рівненський державний гуманітарний університет

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Здоров'я є однією з її найвагоміших цінностей людства. Водночас здоров'я є тим важливим засобом, який дає людині змогу виконувати будь-яку діяльність, бути успішною, щасливою і конкурентоспроможною у багатоаспектній взаємодії з навколишнім світом. Відтак збереження і зміцнення здоров'я громадян є пріоритетним завданням суспільства та його інститутів, серед яких особлива роль належить освіті. Виконуючи це завдання, освітні заклади покликані здійснювати підготовку підростаючого покоління до здорового способу життя, шукати ефективні шляхи для підвищення

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>